

FAKULTET ZA DRŽAVNE
I EVROPSKE STUDIJE
FDES
P O D G O R I C A

STATUT

FAKULTETA ZA DRŽAVNE I EVROPSKE STUDIJE

Podgorica, mart 2019. godine

Na osnovu člana 36, 53 i 119a Zakona o visokom obrazovanju („Sl. list CG“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17 i 55/18) i člana 7 stav 1 Ugovora o osnivanju ustanove visokog obrazovanja – Fakulteta za državne i evropske studije, Upravni odbor na sjednici održanoj 25. marta 2019. godine donosi

STATUT

FAKULTETA ZA DRŽAVNE I EVROPSKE STUDIJE

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim statutom, u skladu sa zakonom, uređuju se: misija, organizacija, djelatnost i poslovanje Fakulteta za državne i evropske studije (u daljem tekstu Fakultet), ovlašćenja i način odlučivanja njegovih organa, izvođenja studija, prava i obaveza zaposlenog osoblja, kao i druga pitanja od značaja za rad Fakulteta.

Član 2

Osnivači su Ugovorom o osnivanju osnovali visokoškolsku ustanovu Fakultet za vršenje obrazovne, izdavačke, savjetodavne, projektne i drugih sa time povezanih djelatnosti.

Fakultet je samostalna interdisciplinarno usmjerena obrazovna i naučno istraživačka ustanova za oblast javne uprave, upravnog prava, ljudskih prava i sloboda, teorije demokratije, prava Evropske unije i međunarodnog prava, kao i javnih finansija i finansijskog prava, ekonomije javnog sektora i srodnih naučnih oblasti i drugih organizacionih i informatičkih naučnih disciplina (u daljem tekstu: pratećih društvenih nauka).

Fakultet realizuje usvojeni Nastavni plan i program obrazovanja za sticanje visokog obrazovanja – naziva “bachelor” i naziva “master” nauka.

Fakultet, u skladu sa zakonom, može obavljati i naučno istraživačku djelatnost.

Fakultet, u skladu sa zakonom, može obavljati i djelatnost cjeloživotnog obrazovanja.

Fakultet organizuje i druge funkcionalne kurseve osposobljavanja i usavršavanja, obavlja razvojno-naučnu funkciju, vrši osnovna, primijenjena i razvojna istraživanja, kao i druge poslove određene zakonom, osnivačkim aktom i ovim Statutom.

Obrazovna i naučna djelatnost Fakulteta zasniva se na principu autonomije naučnog rada odnosno autonomije visokog obrazovanja.

Član 3

Misija Fakulteta je da:

1. vrši obrazovanje kadra za rad u institucijama Evropske unije, državne uprave i lokalne samouprave u skladu sa potrebama razvoja administrativnih kapaciteta Crne Gore na putu članstva u EU;

2. stvara uslove za realizaciju i razvoj visoko kvalitetnih i prestižnih istraživanja u okviru djelatnosti Fakulteta;
3. bude vodeća nacionalna institucija visokog obrazovanja u oblasti izgradnje kadrova za crnogorsku javnu upravu i institucije Evropske unije;
4. za potrebe učlanjenja Crne Gore u Evropsku uniju da doprinos stvaranju što kvalitetnijih institucionalnih rješenja, pravne regulative i administrativnih kapaciteta Crne Gore;
5. teži dostizanju opšteprihvaćenih standarda nastave, učenja i primjene znanja koje omogućava prohodnost i transfer na strane univerzitete, fakultete i druge visokoobrazovne institucije i omogućava sticanje znanja koja se dobijaju na najpoznatijim institucijama visokog obrazovanja;
6. stvara uslove za mobilnost nastavnog kadra i studenata radi prihvatanja međunarodnih standarda i pozitivnih iskustava u oblasti visokog obrazovanja i nauke.

Član 4

Djelatnost ustanove je neprofitabilna.

Izuzetno, ustanova može, u skladu sa zakonom, da promoviše i koristi obrazovne i istraživačke djelatnosti na tržištu radi ostvarivanja prihoda za realizaciju ciljeva visokog obrazovanja, koji se koristi za unapređivanje nastavne i naučno-istraživačke djelatnosti, u skladu sa svojim finansijskim planom.

Ustanova je dužna da prethodno pribavi saglasnost osnivača koji imaju najmanje 75% udjela, kada ta djelatnost uključuje ili bi mogla uključiti korišćenje prava bilo koje značajnije intelektualne svojine, u bilo kojim literarnim, umjetničkim ili naučnim radovima, naučnim otkrićima, projektima, izumima, robi ili uslugama koje se, u cjelini ili djelimično, neposredno ili posredno, obezbjeđuju i iz sredstava osnivača.

Član 5

Naziv Fakulteta je: „Fakultet za državne i evropske studije“.

Fakultet ima svoj logo, memorandum, suvi pečat (žig), pečat i štambilj.

Izgled, sadržinu i upotrebu fakultetskih obilježja iz stava 2 ovog člana i drugih obilježja Fakulteta utvrđuje posebnim aktom Upravni odbor Fakulteta.

Za čuvanje i upotrebu pečata odgovoran je Sekretar Fakulteta.

Sjedište Fakulteta je u Podgorici.

Član 6

Fakultet ima svojstvo pravnog lica i upisan je u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici, pod brojem 8-0015523/001, i u registar kod Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore, pod brojem 05-1/5-149 od 29. marta 2006.

Šifra osnovne djelatnosti Fakulteta je: 8542.

Član 7

Fakultet ima žiro-račun i račune sredstava posebnih namjena.

Član 8

Na Fakultetu nije dozvoljeno političko, stranačko niti vjersko organizovanje i djelovanje.
Prostor Fakulteta je nepovrjediv.

Član 9

Djelatnosti fakulteta su:

ŠIFRA	DJELATNOST
8542	Visoko obrazovanje
8559	Ostalo obrazovanje
8560	Pomoćne obrazovne djelatnosti
7220	Istraživanje i razvoj u društvenim i humanističkim naukama
8230	Organizovanje sastanaka i sajmova
9101	Djelatnosti biblioteka i arhiva
5590	Ostali smještaj
5811	Izdavanje knjiga
5814	Izdavanje časopisa i periodičnih izdanja
7021	Djelatnost komunikacija i odnosa s javnošću
7022	Konsultantske aktivnosti u vezi s poslovanjem i upravljanjem
7490	Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti

Fakultet obavlja i druge finansijsko-materijalne, pomoćno-tehničke i druge poslove koji su u vezi sa ostvarivanjem njegove glavne odnosno pretežne djelatnosti.

Član 10

U vršenju svojih djelatnosti Fakultet se uključuje u međunarodnu podjelu rada i u tom okviru se povezuje sa srodnim ustanovama i drugim pravnim licima u Crnoj Gori i u inostranstvu.

Član 11

Na osnovu i u granicama ovlašćenja Upravnog odbora Fakultet predstavlja i zastupa Dekan u obimu određenim ovim Statutom i osnivačkim aktom.

Ovlašćenje za zastupanje Dekan ne može prenijeti na druga lica bez saglasnosti Upravnog odbora Fakulteta.

II - ORGANI FAKULTETA

1. Organi

Član 12

Organi Fakulteta su:

1. **Upravni odbor**, kao organ upravljanja Fakulteta;
2. **Dekan**, kao organ rukovođenja Fakulteta;
3. **Nastavno-naučno Vijeće (u daljem tekstu: Vijeće Fakulteta)**, kao najviši stručni organ Fakulteta;
4. **Studentski parlament**, kao organ studentske organizacije na Fakultetu;
5. **Studentsko sportsko društvo „FDES“**, kao organ studentske organizacije na Fakultetu.

a) Upravni odbor Fakulteta

Član 13

Upravni odbor je organ upravljanja Fakulteta.

Upravni odbor:

1. donosi Statut i druge opšte akte Fakulteta osim akata koji su u nadležnosti Dekana ili drugih organa fakulteta;
2. određuje naknadu za rad članova Upravnog odbora;
4. donosi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji fakulteta;
5. odlučuje o povećanju i smanjenju kapitala;
6. usvaja završni račun i druge finansijske izvještaje;
7. bira i razrješava Dekana Fakulteta;
8. odlučuje o promjeni i proširenju djelatnosti, promjeni naziva i sjedišta Fakulteta;
9. odlučuje o pečatu, logou, štambilju i drugim fakultetskim obilježjima;
10. donosi odluku o dobrovoljnoj likvidaciji Fakulteta;
11. odlučuje o zaduženjima Fakulteta preko 10.000 eura;
12. usvaja godišnji finansijski izvještaj (završni račun) i druge finansijske izvještaje;
13. donosi Strategiju razvoja fakulteta, Strategiju kontrole i unaprijeđenja kvaliteta rada i druge strategije;
14. utvrđuje visinu školarine i drugih finansijskih obaveza studenata;
15. odlučuje o broju studenata za upis;
16. bira i razrješava prodekana na prijedlog Dekana;
17. odlučuje o osnivanju, dijeljenju, spajanju ili ukidanju studijskih programa, na prijedlog Vijeća;
18. odlučuje u drugom stepenu po pravnim sredstvima zaposlenih i studenata u skladu sa zakonom i opštim aktima Fakulteta;

19. odlučuje o drugim pitanjima u okviru svojih nadležnosti određenih zakonom, Statutom i drugim aktima.

Član 14

Upravni odbor odlučuje na sjednicama koje saziva Predsjednik Upravnog odbora na svoju inicijativu ili na prijedlog najmanje dva člana Upravnog odbora Fakulteta.

Sjednice se mogu organizovati i elektronski.

Ukoliko se sjednica održava elektronski članovi Upravnog odbora se povodom predloženih odluka mogu elektronski izjasniti u roku od 7 dana od dana dostavljenog email-a. U slučaju neizjašnjavanja u navedenom roku važi prezumpcija saglasnosti na predložene odluke.

O svim pitanjima o kojima odlučuje Upravni odbor Fakulteta, njegovi osnivači odnosno ovlašćeni predstavnici osnivača raspolažu sa sljedećim procentom odnosno brojem glasova: Agencija za lokalnu demokratiju i partnerstvo Crne Gore iz Podgorice raspolaže sa 20% (20 glasova), prof. dr Đorđije Blažić raspolaže sa 68 % (68 glasova), Glavni grad Podgorica raspolaže sa 2% (2 glasa), Fakultet za podiplomske državne in evropske studije iz Kranja raspolaže sa 10% (10 glasova).

Član 15

Stalni članovi Upravnog odbora Fakulteta su po položaju svi vlasnici udjela u Fakultetu.

Suvlasnici mogu imenovati i razrješavati svog predstavnika u Upravnom odboru.

Izborni članovi Upravnog odbora Fakulteta su:

1. **predstavnik zaposlenih lica na Fakultetu** (1 član);
2. **predstavnik Studentskog parlamenta** (1 član).

Izborni članovi odlučuju o pitanjima koja su od važnosti za zaposlene na Fakultetu i za studente.

U slučaju da odluka nema finansijskih odnosno drugih materijalnih posljedica za rad Fakulteta, odluke se donose većinom glasova članova Upravnog odbora.

Član 16

Predsjednik Upravnog odbora Fakulteta je po pravilu predstavnik jednog od većinskih osnivača Fakulteta.

Članovi vijeća su osnivači ili njihovi ovlašćeni predstavnici u Upravnom odboru.

Sekretar Fakulteta može na poziv predsjednika prisustvovati sjednicama Upravnog odbora Fakulteta bez prava glasanja.

b) Dekan i prodekani

Član 17

Dekan je organ rukovođenja Fakulteta.

Fakultet ima dva prodekana, od kojih jednog nastavnika i jednog studenta.

Prodekan nastavnik je prodekan i za naučni i stručni rad.

Student prodekan je prodekan za studentska pitanja.

Član 18

Dekana Fakulteta imenuje Upravni odbor Fakulteta.

Dekan Fakulteta se imenuje, po pravilu bez konkursa, na četiri godine.

Dekan Fakulteta je, po pravilu, jedan od većinskih osnivača Fakulteta.

Prodekana iz reda nastavnika se imenuje na početku studijske godine.

Mandat prodekana je četiri godine.

Član 19

Studenta prodekana bira Studentski parlament na godinu dana, iz reda studenata Fakulteta. Do konstituisanja Studentskog parlamenta studenta prodekana, privremeno imenuje Dekan.

Član 20

Dekan Fakulteta:

1. predstavlja i zastupa Fakultet;
2. stara se o zakonitosti i pravilnosti rada na Fakultetu;
3. organizuje i kontroliše nastavni, naučni i istraživački rad na Fakultetu, određuje pojedinačno radno angažovanje nastavnika i saradnika u naučno-istraživačkim projektima i odgovara za ostvarenje obrazovne i naučne djelatnosti;
4. predlaže Upravnom odboru i Vijeću Fakulteta opšte akte Fakulteta;
5. predlaže godišnji program rada i plan razvoja Fakulteta;
6. donosi akte Fakulteta za koje je ovlašćen u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i Statutom Fakulteta;
7. odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u skladu sa Zakonom i opštim aktima Fakulteta;
8. izvršava odluke Upravnog odbora i Vijeća Fakulteta;
9. postavlja rukovodioce unutrašnjih organizacionih jedinica Fakulteta;
10. imenuje glavnog i odgovornog urednika i članove redakcija časopisa;
11. imenuje članove komisija i drugih radnih tijela;
12. odlučuje o zasnivanju radnog odnosa i angažovanju spoljnih nastavnika, saradnika, asistenata, demonstratora i drugo;
13. određuje raspored nastave na osnovnim i postdiplomskim studijama uz prethodnu konsultaciju sa Vijećem;

14. podnosi godišnji izvještaj o rezultatima poslovanja, kao i ad hoc finansijske i druge izvještaje na zahtjev predsjednika Upravnog odbora odnosno većinskih osnivača Fakulteta;
15. pokreće inicijativu i predlaže rješenja o pitanjima od značaja za obavljanje djelatnost Fakulteta;
16. uz konsultacije sa Vijećem, donosi odluku o sastavu komisija za ocjenu podobnosti i odbranu magistarskog rada;
17. u konsultaciji sa rukovodiocima katedri određuje mentore i formira komisiju za odbranu diplomskih i magistarskih radova;
18. obavlja druge poslove utvrđene zakonom, Statutom, i drugim aktima Fakulteta, koji nijesu u nadležnosti drugih organa fakulteta.

Član 21

Dekan predstavlja i zastupa Fakultet u pravnom prometu.

O svim pojedinačnim ugovorima, koji se odnose na finansijske odnosno materijalne obaveze Fakulteta u iznosu od preko 10.000 eura, kao i na statusne, organizacione ili institucionalne promjene položaja Fakulteta odnosno njegovih organizacionih jedinica, odlučuje Upravni odbor.

U slučaju odsutnosti ili spriječenosti rada, Dekan može ovlastiti drugo zaposleno lice da privremeno vrši poslove Dekana.

Član 22

Ovlašćenja za tekuće finansijske troškove, naknade i zarade nastavnog i saradničkog osoblja, nabavke tekuće opreme ili drugog materijala za potrebe Fakulteta, Dekan može prenijeti drugom licu zaposlenom na Fakultetu.

Član 23

Dekanu Fakulteta odnosno prodekanu funkcija prestaje:

1. završetkom mandata;
2. ostavkom;
3. razrješenjem.

Dekan i prodekani mogu biti razriješeni i prije isteka svoga mandata, na lični zahtjev ili ako prestanu da ispunjavaju uslove predviđene za vršenje te funkcije.

Upravni odbor Fakulteta može razriješiti Dekana Fakulteta, odnosno prodekana prije isteka mandata ako ne djeluju u skladu sa usmjerenjima i zaključcima odnosno drugim odlukama Upravnog odbora Fakulteta, ili ako se utvrdi nezakonito odnosno neracionalno poslovanje Fakulteta. Ova odluka donosi se većinom glasova vlasnika udijela Fakulteta koji u Upravnom odboru raspolažu najmanje sa 60% glasova.

Član 24

O pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima Dekana Fakulteta odlučuje Upravni odbor Fakulteta većinom glasova (najmanje 60% glasova članova Upravnog odbora Fakulteta).

Član 25

Prodekani pomažu Dekanu u obavljanju poslova iz oblasti za koju su imenovani.

c) Nastavno naučno vijeće Fakulteta

Član 26

Vijeće Fakulteta čine nastavnici i saradnici angažovani na Fakultetu.

Članovi Vijeća iz reda studenata su po položaju Predsjednik Studentskog parlamenta i Student prodekan.

Upravni odbor Fakulteta može opozvati člana Vijeća Fakulteta ako ne zastupa interese Fakulteta ili trajnije neopravdano ne vrši svoju dužnost. Ova odluka donosi se većinom glasova vlasnika udjela Fakulteta koji u Upravnom odboru raspolažu najmanje sa 60% glasova.

Član 27

Mandat članova Vijeća Fakulteta traje četiri godine.

Za člana Vijeća Fakulteta lice može biti birano više puta uzastopno bez posebnog ograničenja.

Član 28

Dekan Fakulteta saziva sjednice Vijeća Fakulteta i rukovodi njihovim radom.

Član 29

Vijeće Fakulteta:

1. po prethodnoj saglasnosti Upravnog odbora Fakulteta donosi Nastavni plan i program osnovnih, i master studija;
2. po prethodnoj saglasnosti Upravnog odbora Fakulteta donosi plan i program drugih oblika stručnog obrazovanja i usavršavanja;
3. po prethodnoj saglasnosti Upravnog odbora Fakulteta donosi program naučnih istraživanja;
4. po prethodnoj saglasnosti Upravnog odbora Fakulteta odlučuje o programima cejlloživotnog obrazovanju;
5. predlaže Upravnom odboru opšte akte kojima se uređuju: upis i organizacija osnovnih i master studija; naučno-istraživačkog rada, akademski integritet; ocjenjivanje studenata; kodeks akademske etike;
6. vrši izbor u naučna i istraživačka zvanja, u skladu sa Pravilnikom o naučnim i istraživačkim zvanjima;
7. odobrava teme magistarskih teza, na prijedlog predmetnih profesora;
8. predlaže komisije za podobnost, ocjenu i odbranu magistarskih teza;
9. donosi pravilnike i druge akte za koje je nadležan;

10. predlaže Savjetu za visoko obrazovanje matičnost Fakulteta za osnovne i postdiplomske studije;
  11. predlaže mjere za podsticanje razvoja izrazito uspješnih studenata;
  12. predlaže predmete za polaganje prijemnog odnosno dopunskih ispita za upis na osnovne studije i prepis sa druge visokoškolske ustanove;
  13. razmatra izvještaj o ostvarivanju programa naučnih istraživanja i analizira proces studiranja, ukazuje na propuste i predlaže promjene;
  14. razmatra prijedloge i prigovore studenata koji se odnose na kvalitet obrazovnog procesa i organizaciju i način izvođenja nastave i izjašnjava se o podnijetim prigovorima i prijedlozima;
  15. razmatra i priprema prijedloge o pitanjima o kojima odlučuje Vijeće Fakulteta;
  16. predlaže profesore, saradnike i studente fakulteta za državne i druge nagrade, kao i za akademska i naučna zvanja;
  17. raspravlja o godišnjem programu rada Fakulteta;
  18. daje mišljenje o odlukama o obrazovanju unutrašnjih organizacionih jedinica;
  19. daje mišljenje o osnivanju i ukidanju katedri;
  20. obrazuje komisiju za izbor saradnika u naučna zvanja;
  21. obavlja druge poslove utvrđene zakonom, Statutom i drugim opštim aktima Fakulteta.
- O pitanjima iz svoje nadležnosti Vijeće odlučuje većinom glasova prisutnih članova.

Član 30

Vijeće Fakulteta donosi svoj Poslovnik, kojim se detaljnije uređuje način njegovog rada i odlučivanja u granicama njegovih nadležnosti.

d) Studentski parlament

Član 31

Studentski parlament čine svi studenti koji su upisani na Fakultet.

Studentski parlament usvaja i realizuje program interesnih djelatnosti studenata, a osim toga daje nadležnim organima Fakulteta svoje mišljenje o svim pitanjima koja se odnose na prava i obaveze studenata Fakulteta.

Član 32

Studentski parlament bira Studentsko vijeće kao izvršni organ parlamenta, koje čine: Predsjednik Studentskog parlamenta, Student prodekan, Student ombudsman i predstavnici studenata za svaku godinu pojedinačno.

Studentski parlament se organizuje na početku studijske godine.

Studentski parlament može pokrenuti inicijativu za predlaganje profesora, sradnika i studenata za državne, lokalne i studentske nagrade.

Organizacija, način izbora, način rada i odlučivanja Studentskog parlamenta i Studentskog vijeća uređuje se Statutom Studentskog parlamenta, u skladu sa Statutom Fakulteta.

Član 33

Studentski parlament donosi odluke na sjednicama.

Odluka je usvojena ako „za” odluku glasa većina prisutnih članova.

Studentskim parlamentom i Studentskim vijećem predsjedava Predsjednik Studentskog parlamenta.

Predsjednik Parlamenta je po funkciji Predsjednik Studentskog vijeća.

O sjednicama Studentskog parlamenta i Studentskog vijeća se vodi zapisnik.

Odluke Studentskog parlamenta i Studentskog vijeća potpisuje Predsjednik Studentskog parlamenta.

Član 34

Zabranjeno je vršiti bilo kakav uticaj od strane Dekana, profesora, asistenata saradnika i drugih zaposlenih lica na Fakultetu na izborni proces organa Studentskog parlamenta.

e) Studentsko sportsko društvo „FDES“

Član 35

Studentsko sportsko društvo „FDES“ je sportska organizacija koju čine svi studenti ovog Fakulteta.

Svoju djelatnost Studentsko sportsko društvo prvenstveno razvija među studentima ovog Fakulteta, a kroz raznovrsne oblike saradnje i uzajamnih odnosa sa Studentskim sportskim savezom Crne Gore i zainteresovanim domaćim i međunarodnim organima i organizacijama.

Preko Studentskog sportskog saveza Crne Gore, Društvo će nastupati na sportskim takmičenjima sa drugim fakultetima i univerzitetima Crne Gore odnosno sportskim društvima sa drugih univerziteta.

Organizacija, način izbora, način rada i odlučivanja uređuje se Statutom Studentskog sportskog saveza „FDES“, a u skladu sa Statutom Fakulteta.

2. Sekretar Fakulteta

Član 36

Sekretara Fakulteta imenuje Upravni odbor Fakulteta.

Član 37

Sekretar Fakulteta:

1. stara se o pripremanju materijala za sjednice organa Fakulteta i odluka nadležnih organa i koordinira njihov rad po odlukama i instrukcijama Dekana i predsjednika Upravnog odbora;

2. izvršava odluke Dekana i drugih nadležnih organa Fakulteta;
3. po ovlaštenju Dekana Fakulteta čuva pečate Fakulteta i povjerava ih ovlaštenim licima na upotrebu;
4. obavlja druge poslove određene zakonom, ovim Statutom i drugim opštim aktima Fakulteta.

Član 38

Sekretar Fakulteta može biti u pravnom prometu ovlašćen za sklapanje pravnih poslova u okviru ovlašćenja koja dobije od Upravnog odbora Fakulteta. U finansijskim i organizacionim stvarima je Sekretar Fakulteta odgovoran Dekanu i Upravnom odboru Fakulteta.

Član 39

Za Sekretara Fakulteta može biti imenovano lice koje osim odgovarajućih kvalifikacija ima i rukovodeće i organizacione sposobnosti te posjeduje aktivno znanje engleskog jezika.

Sa Sekretarom Fakulteta Upravni odbor sklapa individualni ugovor o zapošljavanju kojim se preciznije opredjeljuju međusobna prava i obaveze.

III - ORGANIZACIONE JEDINICE

Član 40

Fakultet može u svom sastavu organizovati različite organizacione jedinice.

1. Katedre

Član 41

Fakultet može organizovati katedru za jedan ili više srodnih nastavnih predmeta.

U sastavu Fakulteta su sljedeće katedre:

1. Katedra za državno-pravne studije;
2. Katedra za evropske studije.

Raspored predmeta po katedrama određuje se odlukom Dekana Fakulteta uz prethodno mišljenje Vijeća.

Član 42

Katedru čine svi nastavnici, asistenti i saradnici koji obavljaju obrazovno-naučni rad iz nastavnih predmeta za koje je katedra osnovana.

Član 43

Katedra bira rukovodica Katedre i zamjenika iz reda nastavnika Fakulteta.

Mandat predstavnika Katedre, njegovog zamjenika i sekretara traje četiri godine.

Član 44

Sjednice Katedre saziva i njima rukovodi rukovodilac Katedre.

Rukovodilac Katedre je dužan da sazove sjednicu na zahtjev Upravnog odbora Fakulteta, jedne trećine članova Katedre, Vijeća Fakulteta ili Dekana.

Član 45

Katedra:

1. predlaže nastavni plan i program Katedri;
2. daje mišljenje o programu naučnih istraživanja rada i o naučnim radovima u kojima učestvuju nastavnici i saradnici Katedre;
3. predlaže Vijeću Fakulteta ispitnu literaturu iz predmeta Katedre;
4. predlaže Dekanu raspored nastavnika i saradnika za izvođenje nastave i ispita za svaku studijsku godinu;
5. organizuje međukatedarske sastanke;
6. organizuje stručne sastanke i druge oblike djelovanja namijenjene stručnom usavršavanju nastavnika, saradnika i studenata i popularizaciji nauke (klubove, tribine i sl.);
7. predlaže program osnovnih i postdiplomskih studija;
8. obavlja i druge poslove predviđene Statutom i drugim aktima Fakulteta.

2. Ostale organizacione jedinice Fakulteta

Član 46

Ostale organizacione jedinice Fakulteta su:

- a) Institut za javnu upravu i evropske integracije;
- b) Biblioteka;
- c) Pravna služba;
- d) Područno odjeljenje.

a) Institut za javnu upravu i evropske integracije

Član 47

Institut za javnu upravu i evropske integracije (u daljem tekstu: Institut) je organizaciona jedinica Fakulteta, koja je samostalna u izvršavanju svojih naučno-istraživačkih zadataka.

Član 48

Zadaci Instituta su:

1. staranje o ostvarivanju naučne istraživačke djelatnosti u okviru plana i programa naučnog rada;

2. izvršavanje naučnih zadataka povjerenih od strane Fakulteta, na osnovu ugovora zaključenih sa zainteresovanim organima i organizacijama;
3. usavršavanje naučnih metoda u oblastima državnih, evropskih i pratećih društvenih nauka;
4. pomoć u izvođenju nastave na postdiplomskim studijama, a posebno organizovanje i omogućavanje izvođenja naučno istraživačke prakse i drugih djelatnosti studenata postdiplomskih studija;
5. učestvovanje u organizovanju seminara, kurseva, simpozijuma, stručnih sastanaka i drugih oblika naučnog rada;
6. usavršavanje nastavnih metoda u oblasti državnih, evropskih i pratećih društvenih nauka i podsticanje njihove primjene u nastavi;
7. održavanje veza i saradnje sa istovrsnim i srodnim institucijama;
8. objavljivanje rezultata naučnog i istraživačkog rada ostvarenih u Institutu;
9. obavljanje drugih povjerenih poslova.

Član 49

Radom Instituta rukovodi Dekan Fakulteta, odnosno drugo lice po odluci Upravnog odbora Fakulteta.

Član 50

Organizacija i rad Instituta regulišu se posebnim opštim aktom.

b) Biblioteka

Član 51

Biblioteka je organizaciona jedinica koja organizuje i vrši poslove koji se tiču knjižnog fonda i dokumentacije, a vodi je Sekretar Fakulteta.

Član 52

Biblioteka sprovodi odluke o nabavci knjiga i drugih publikacija i rukovodi knjižnim fondom.

Biblioteka prikuplja, sređuje, obrađuje i čuva podatke o dokumentima, kao i dokumente i publikacije koji su od značaja za nastavni i naučni rad na Fakultetu.

c) Pravna služba

Član 53

Stručna služba je organizaciona jedinica Fakulteta koja obavlja administrativne, upravne i druge poslove, finansijsko-materijalne, pomoćno-tehničke, kao i ostale poslove radi ostvarivanja zadataka Fakulteta.

Bliža organizacija i rad stručne službe uređuje se Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji Fakulteta.

c) Područno odjeljenje

Član 54

Upravni odbor Fakulteta može u zavisnosti od potrebe i proširenja djelatnosti donijeti odluku o otvaranju područnog odjeljenja u nekoj od opština na teritoriji Crne Gore, u vezi sa unapređenjem kadrova, proširenjem prostornih kapaciteta i upisivanjem većeg broja studenata.

Nastava će se realizovati prema istom akreditovanom studijskom programu Fakulteta, a studenti imaju ista prava i obaveze shodno zakonom i statutom.

IV - OPŠTA AKTA FAKULTETA

Član 55

Na Fakultetu se donose sljedeća opšta akta:

1. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
2. Pravilnik o organizovanju osnovnih studija;
3. Pravilnik o uslovima, kriterijumima i postupku upisa u prvu godinu studije;
4. Pravilnik o upisu i organizovanju master studija;
5. Pravilnik o ocjenjivanju;
6. Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti studenata;
7. Kodeks akademske etike;
8. Pravilnik o naučnim i istraživačkim zvanjima;
9. Pravilnik o diplomskom radu;
10. Pravilnik o master radu;
11. Drugi akti u skladu sa zakonom, ovim statutom i osnivačkim aktom.

V - POSLOVNA TAJNA

Član 56

Poslovnom tajnom smatraju se isprave i podaci:

1. koje nadležni organ Fakulteta proglasi poslovnom tajnom, po prethodnom odobrenju Upravnog odbora Fakulteta;
2. koje nadležni organ, kao povjerljive, saopšti Fakultetu;
3. koji se odnose na poslove Fakulteta, ako su određeni kao vojna tajna;
4. koji sadrži ponude za javni konkurs ili javno nadmetanje, do objavljivanja rezultata konkursa ili javnog nadmetanja;
5. finansijski dokumenti i podaci Fakulteta;
6. zarade, naknade i druge finansijske obaveze Fakulteta prema fizičkim i pravnim licima;

7. druge isprave i podaci čije bi saopštavanje neovlašćenom licu, zbog njihove prirode i značaja, bilo protivno interesu Fakulteta, o čemu odlučuje Upravni odbor Fakulteta.

Član 57

Zaposleni na Fakultetu su dužni da čuvaju podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu, nezavisno od izvora i načina saznanja.

Dužnost čuvanja poslovne tajne traje i poslije prestanka radnog odnosa.

Zaposleni na Fakultetu su dužni da čuvaju kao povjerljive isprave i podatke koje saznaju u obavljanju poslova sa drugim organima i organizacijama.

Član 58

Poslovnu tajnu Upravni odbor Fakulteta, odnosno lice koje odbor ovlasti, može saopštiti ovlašćenom licu.

Isprave koje predstavljaju poslovnu tajnu i koje su označene kao takve evidentiraju se i čuvaju od strane Sekretara Fakulteta koji odgovara za njihovo čuvanje.

Član 59

Povreda čuvanja poslovne tajne predstavlja povredu radne dužnosti.

VI - STUDIJE

Član 60

Na Fakultetu se organizuju i izvode osnovne i postdiplomske master akademske studije.

Organizacija, način upisa, realizacija studijskih programa i druga pitanja od značaja za funkcionisanje studija na principima Bolonjske deklaracije uređuju se posebnim pravilnicima.

Fakultet može, u skladu sa zakonom, organizovati studije u saradnji sa drugim domaćim ili stranim univerzitetom, fakultetom odnosno drugom organizacijom, uz izdavanje dvojnih ili zajedničkih diploma.

Ako se obrazovni program odnosno studije izvode u saradnji sa stranim fakultetima odnosno visokoškolskim institucijama, Fakultet može dvojne ili zajedničke diplome i druge javne isprave izdavati u saradnji sa tim visokoškolskim institucijama.

Fakultet može organizovati i studije na daljinu (*distance learning*). Studiranje na daljinu se realizuje u skladu sa opštim aktom Ministarstva.

Fakultet može, u skladu sa zakonom, organizovati nastavu i u područnim odjeljenjima van sjedišta ustanove.

1. Osnovne studije

Član 61

Smjerovi i sadržaj Nastavnog plana i programa studija se uređuje posebnim aktima Fakulteta.

Upravni odbor Fakulteta može donijeti odluku o osnivanju novih studijskih programa.

Član 62

Nastava obuhvata predavanja, seminare, vježbe, praktični rad i druge odgovarajuće oblike edukacije u skladu sa Nastavnim planom i programom.

Član 63

Nastavnim planom utvrđuju se kursevi (nastavni predmeti), njihov raspored po semestrima i godinama studija, kao i ukupan broj časova predavanja, vježbi, praktičnog rada i drugih obaveznih oblika nastave u skladu sa opštim aktima nadležnih državnih organa za visoko obrazovanje.

a) Upis

Član 64

Upravni odbor Fakulteta donosi odluku o broju studenata koji se upisuju na Fakultet.

Član 65

Status studenta stiče se upisom na Fakultet u skladu sa uslovima propisanim zakonom.

Status studenta prestaje:

1. završetkom studija na Fakultetu;
2. ispisom sa Fakulteta;
3. neispunjenjem obaveza iz Nastavnog plana i programa Fakulteta u predviđenim rokovima;
4. izricanjem disciplinske mjere isključenja sa Fakulteta;
5. raskidom ugovora o studiranju;
6. na drugi, zakonom propisani način.

Član 66

Lice se može upisati na Fakultetu u statusu studenta koji plaća školarinu (u daljem tekstu: samofinansirajući student). Samofinansirajući student je dužan platiti školarinu te podmiriti sve druge troškove u vezi sa studijama na Fakultetu.

Član 67

Student osnovnih studija može se na Fakultet upisati čiju školarinu finansira državni organ, organ lokalne samouprave ili drugo pravno ili fizičko lice (u daljem tekstu: stipendista).

U slučaju finansiranja od strane državnih organa/organa lokalne samouprave ili određene međunarodne institucije, student osnovnih studija ne plaća školarinu, ali je dužan snositi sve druge troškove u vezi sa studijama na Fakultetu, ako ugovorom o finansiranju nije drukčije određeno.

Član 68

Uslovi za upis na osnovne i postdiplomske studije na Fakultetu određuju se posebnim aktom Fakulteta.

Član 69

Stranac se može upisati na Fakultet pod istim uslovima kao i državljanin Crne Gore.

Poseban uslov za upis osnovnih studija za strance je znanje službenog jezika do te mjere da mogu pratiti nastavu i polagati ispite na službenom jeziku.

b) Uslovi studiranja

Član 70

Student je dužan da pohađa predavanja, vježbe i druge oblike nastave, kao i da ispunjava druge obaveze utvrđene Statutom i drugim aktima Fakulteta.

Član 71

Visinu školarine za osnovne i master studije, odbrane završnih radova i druge cijene usluga utvrđuje Upravni odbor Fakulteta većinom glasova svojih članova koja je utvrđena osnivačkim aktom.

Član 72

Pravila studiranja, rokovi, polaganje ispita, ocjenjivanja, prava i dužnosti studenata, zaštita prava studenata, prestanak statusa studenta, sadržaj kreditnog sistema, uslovi za prelazak studenata sa drugih fakulteta i druga pitanja studiranja detaljnije se, u skladu sa zakonom i ovim Statutom, uređuju posebnim pravilima studiranja Fakulteta.

c) Oblici nastave

Član 73

Oblici nastave na Fakultetu su: predavanja, seminari, vježbe, konsultacije, stručna praksa, mentorski rad, naučno-istraživački rad studenata i drugo.

Oblici nastave i druga pitanja u vezi sa izvođenjem nastave se detaljnije uređuju posebnim aktom Fakulteta.

d) Ispiti

Član 74

Ispiti se polažu usmeno ili pismeno.

Ispiti se polažu u cjelini, po pravilu usmeno, s tim da se dio ispita može polagati i pismeno kao uslov za pristupanje usmenom ispitu, u skladu sa opštim aktom Fakulteta, kojeg donosi Upravni odbor Fakulteta.

Član 75

Ispiti se pripremaju iz udžbenika i iz dopunskih materijala.

Udžbenik, odnosno dopunski materijal za pripremu ispita, odobrava Vijeće Fakulteta, a po pribavljenom mišljenju odgovarajuće katedre odnosno nastavnika Fakulteta.

Član 76

Uspjeh na ispitu izražava se ocjenama od F (pet) do A (deset).

Student nije položio ispit ako dobije ocjenu F (pet).

Način ocjenjivanja detaljnije se uređuje Pravilnikom o ocjenjivanju.

Član 77

Ispit je javan.

Ispitivač se stara o obezbjeđivanju javnosti ispita.

e) Prava i obaveze studenata

Član 78

Student ima sva prava i obaveze propisane zakonom i opštim aktima Fakulteta.

Studenti su dužni da se pridržavaju odredbi Statuta i drugih opštih akata Fakulteta.

Studenti su dužni poštovati akademski kodeks, red i disciplinu u svim oblicima nastave, na ispitima i u međusobnim odnosima, da čuvaju ugled i imovinu Fakulteta, kao i ugled nastavnika, saradnika odnosno drugih lica, kao i sopstveni ugled.

Član 79

U slučaju kršenja zakona, Kodeksa, drugih propisa, odluka ili reda Fakulteta studenti podliježu mjerama disciplinske odgovornosti.

O pravima i obavezama studenata odlučuje Dekan.

Na odluku Dekana student ima pravo žalbe.

Po žalbi studenta odlučuje Upravni odbor.

Postupak disciplinske odgovornosti studenta sprovodi Disciplinska komisija.

Posebnim opštim aktom uređuju se postupak i mjere disciplinske odgovornosti studenata.

Član 80

Stipendista koji se finansira iz budžeta ili drugog izvora finansiranja, može u toku studija obnoviti godinu, ako se sa time složi finansijer.

Ako student u ponovljenoj godini studija ne ispuni uslov za upis u narednu godinu studija, odnosno ako se finansijer ne složi sa ponavljanjem, student može nastaviti studije u statusu samofinansirajućeg studenta.

Član 81

Student koji zaključi prvi semestar treće godine osnovnih studija, odnosno koji položi sve ispite i ispuni ostale studijske obaveze, stiče svojstvo apsoluta.

Student koji ima status apsoluta može biti upućen na studijsku praksu.

Student ima pravo da završi započete studije po Nastavnom planu i programu po kome je stekao status apsoluta u roku od dvije godine od isteka absolventskog roka.

Član 82

Studentu koji je za vrijeme osnovnih studija zbog bolesti bio spriječen da studira, studentu koji je upućen na stručnu praksu u zemlji ili inostranstvu, a u trajanju od najmanje tri mjeseca, kao i studentu roditelju djeteta do godinu dana života i studentkinji za vrijeme trudnoće, te studentu koji je u drugim opravdanim slučajevima spriječen da studira miruju prava i obaveze.

Student ostvaruje mirovanje prava i obaveza iz stava 1 ovog člana na lični zahtjev.

O mirovanju prava i obaveza odlučuje Dekan.

Član 83

Student ima pravo da završi osnovne studije po započetom Nastavnom planu i programu.

Student koji poslije ponovljene godine studija ne ispuni uslov za upis u narednu godinu, nastavlja studije po novom Nastavnom planu i programu. U tom slučaju studentu mogu biti priznati određeni položeni ispiti, ako se odnose na predmete koji su i u novom Nastavnom planu odnosno programu, ukoliko zakonom nije drugačije uređeno.

Član 84

Student koji se ispisao sa Fakulteta može se ponovo upisati.

Studentu koji se ponovo upisuje priznaju se svi ranije položeni ispiti, ovjereni semestri, odnosno upisane godine.

Član 85

Studentu koji položi sve ispite i ispuni druge obaveze predviđene Nastavnim planom i programom, i koji napiše i odbrani diplomski rad, Fakultet izdaje diplomu o visokoj stručnoj spremi i određenom akademskom nazivu.

Diploma je javna isprava koju potpisuje Dekan Fakulteta.

f) Nagrađivanje studenata

Član 86

Upravni odbor Fakulteta može da raspiše nagradne konkurse za izradu studentskih radova za pojedine teme iz oblasti državnih, evropskih i pratećih društvenih nauka, kao i da dodjeljuje nagrade za uspjeh pokazan na studijama.

2. Postdiplomske master studije

Član 87

Postdiplomske studije su master studije sa 300 ECTS kredita.

Uslove upisa i organizovanje postdiplomskih studija uređuje se Pravilnikom o upisu i organizovanju master studija.

Nastavu izvode nastavnici i saradnici Fakulteta.

Član 88

Na master studijama može se steći stepen master nauka u skladu sa akreditovanim nastavnim programom.

U nastavi na master studijama mogu, na poziv Fakulteta, učestvovati i druga lica odnosno gostujući profesori, stručnjaci iz prakse, iz zemlje i inostranstva.

Uslovi upisa, načina studiranja, izrade i odbrane master rada, i druga pitanja uređuju se posebnim aktom Fakulteta.

Član 89

Master završni rad je rezultat samostalnog naučnog rada studenta, kojim se sistematizuju postojeća naučna znanja i daje doprinos novim naučnim saznanjima.

Mentora za izradu i Komisiju za odbranu master rada imenuje Dekan na prijedlog odogvarajuće katedre iz naučne oblasti u kojoj se radi master rad.

Prije ocjene podobnosti master rada za odbranu vrši se provjera rada kroz softver za utvrđivanje "plagijata" u skladu sa posebnim zakonom.

Izveštaj o podobnosti za odbranu master rada potpisuju članovi Komisije i mentor.

Član 90

Tezu i potpisani izvještaj Komisije za ocjenu podobnosti za odbranu master rada Fakultet stavlja na uvid javnosti u trajanju od osam dana (na oglasnoj tabli Fakulteta).

Član 91

Master rad se brani pred Komisijom koju čini neparan broj nastavnika odnosno spoljnih saradnika Fakulteta.

Izveštaj o odbrani master rada potpisuju članovi komisije.

Član 92

Odbrana master rada je javna.

Vrijeme i mjesto odbrane master rada se objavljuju na oglasnoj tabli i web stranici Fakulteta.

Kandidat može da povuče master rad do početka odbrane.

Član 93

Kandidat je dužan da na objavljenom master radu vidljivo označi da je odbranjena na Fakultetu za državne i evropske studije, a dužan je upotrijebiti i logo Fakulteta.

Obrazac naslovne strane rada utvrđuje se posebni opštim aktima Fakulteta.

Član 94

Studenti master studija čiji se troškovi studiranja ne finansiraju iz budžeta odnosno drugog izvora finansiranja, plaćaju školarinu i druge usluge u skladu cjenovnikom Fakulteta (samofinansirajući studenti postdiplomskih studija).

Član 95

Odbranom master rada stiče naziv master nauka i dobija diplomu sa odgovarajućim akademskim nazivom.

Diploma je javna isprava koju potpisuje Dekan Fakulteta.

3. Zaštita prava i odgovornost studenata

Član 96

Radi zaštite prava i interesa studenata na Fakultetu se organizuje Studentski parlament.

Fakultet obezbjeđuje uslove za rad Studentskog parlamenta.

Član 97

Osim zaštite prava studenata kroz djelovanje Studentskog parlamenta i prava utvrđenih zakonom, Statutom i opštim aktima Fakulteta, student može da podnese prigovor Dekanu Fakulteta:

1. na odluku kojom mu nije odobren upis na osnovne ili postdiplomske studije;
2. na odluku kojom mu nije odobren upis u narednu godinu studija;
3. na ocjenu dobijenu na ispitu, ako smatra da ispit nije obavljen u skladu sa zakonom, ovim Statutom odnosno posebnim pravilnikom, koji donosi Vijeće Fakulteta;
4. na završni rad, ocjenu na završnom radu ili odbranu završnog rada.

Prigovor se može podnijeti u roku od tri dana od dana saopštenja, uručenja odluke odnosno od dana saopštenja ocjene.

Dekan Fakulteta donosi rješenje po prigovoru, uz konsultaciju sa Studentom prodekanom i Studentom ombudsmanom, u roku od 15 dana od dana prijema prigovora.

Član 98

Student može podnijeti prijavu Dekanu Fakulteta u slučaju neprimjerenog ponašanja zaposlenih na Fakultetu u roku od 15 dana od nastupanja slučaja.

Dekan Fakulteta je dužan da prijavu razmotri i, uz konsultaciju sa Studentom prodekanom, odluči o njoj u roku od 30 dana od dana prijema prijave.

Član 99

Status studenta prestaje na način propisan zakonom:

- 1) sticanjem diplome;
- 2) ispisom;
- 3) ako ne završi studijski program u roku propisanom zakonom i/ili Statutom;
- 4) isključenjem;
- 5) raskidom ugovora o studiranju.

Član 100

Status studenta prestaje ispisom na lični zahtjev studenta.

Status studenta prestaje ako student prve i druge godine osnovnih studija ili student prve godine master studija nije položio ispite potrebne za uslov na upis u sljedeću studijsku godinu tj. do 1. septembra tekuće studijske godine, a nije obnovio upis na nezavršenoj godini studija.

Status studenta prestaje ako student treće godine osnovnih studija ili student druge godine master studija nije položio ispite ili nije ispunio i druge uslove za okončanje nivoa studija na koji je upisan, do isteka tekuće studijske godine, odnosno opštim aktom propisanog roka za okončanje završne godine, a nije obnovio upis na završnu godinu.

Studentu prestaje status tokom tekuće studijske godine raskidom ugovora ako blagovremeno ne ispunjava finansijske obaveze u pogledu školarine utvrđene ugovorom o studiranju.

Student može biti isključen sa Fakulteta u skladu sa razlozima propisanim posebnim pravilnikom.

Član 101

O prestanku statusa studenata odlučuje Dekan.

Protiv rješenja Dekana student može izjaviti žalbu Upravnom odboru Fakulteta.

Odluka po žalbi je izvršna.

VII - NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Član 102

Fakultet može obavljati naučno-istraživačke djelatnosti iz matične oblasti i vršiti izbor u naučna i istraživačka zvanja u skladu sa posebnim zakonom i pravilnikom Fakulteta.

Postupak izbora u naučna zvanja uređuje se posebnim opštim aktom u skladu sa zakonom.

Naučni rad ostvaruje se osnovnim, primijenjenim i razvojnim istraživanjima koja se obavljaju u cilju podizanja kvaliteta nastave, naučnog usavršavanja, razvijanja naučnog i nastavnog podmlatka, uvođenja studenata u naučni rad, kao i stvaranja materijalnih uslova za razvoj Fakulteta.

Član 103

Naučno-istraživačku djelatnost obavljaju lica sa istraživačkim zvanjem i lica sa naučnim zvanjem, u skladu sa ovim zakonom, kao i lica izabrana u akademska i saradnička zvanja na ustanovi visokog obrazovanja. Naučno-istraživačku djelatnost može obavljati i lice koje ima visoku školsku spremu, magistraturu i doktorat nauka, a koje nije birano u istraživačko ili naučno zvanje, ima reference po osnovu objavljenih naučnih radova koje mu omogućavaju obavljanje naučno-istraživačke djelatnosti.

Član 104

Istraživačka zvanja su istraživač i viši istraživač.

U zvanje istraživača može biti izabrano lice koje ima najmanje visoku školsku spremu i radi na istraživačkim poslovima.

U zvanje viši istraživač može biti izabrano lice koje ima akademski naziv magistra nauka i objavljene naučne radove.

Bliže uslove, vrijeme na koje se bira, način i postupak izbora u istraživačka zvanja uređuju se posebnim pravilnikom.

Član 105

Naučna zvanja su: naučni savjetnik, viši naučni saradnik i naučni saradnik.

U naučno zvanje iz stava 1 ovog člana može biti izabrano lice koje ima doktorat nauka.

Izbor u naučno zvanje vrši se na period od pet godina, izuzev za naučnog savjetnika, koji se bira na neodređeno vrijeme.

Izbor u više naučno zvanje vrši se nakon isteka vremena izbora u niže zvanje.

Način i postupak izbora u naučna zvanja, kao i druga pitanja u vezi sa izborom uređuju se posebnim aktom.

Član 106

U okviru svoga naučnog rada Fakultet ostvaruje saradnju sa institucijama u zemlji i inostranstvu.

Saradnja može sadržati zajedničke projekte, posjete, studijska istraživanja, organizovanje naučnih savjetovanja, razmjenu kadrova, protok naučnih i stručnih informacija i druge oblike zajedničkog rada.

Član 107

Saradnja sa preduzećima i ustanovama u oblastima od interesa za naučni i nastavni rad Fakulteta odvija se naročito:

1. učestvovanjem stručnjaka iz prakse u zajedničkom radu na ostvarivanju naučno-istraživačkih projekata;
2. zajedničkim radom sa organima uprave i pravosuđa na rješavanju problema iz prakse koji iziskuju primjenu naučnih rezultata;
3. zajedničkim organizovanjem stručne prakse studenata;

4. učestvovanjem istaknutih stručnjaka iz prakse u izvođenju nastave na Fakultetu;
5. organizovanjem kurseva za inovaciju znanja, naučnih skupova, simpozijuma, savjetovanja, stručnih sastanaka i sl.;
6. učestvovanjem u pripremi izdavanja publikacija Fakulteta, itd.

Član 108

Fakultet vodi stalnu brigu o naučnom razvoju i stručnom usavršavanju saradnika Fakulteta. Ovaj zadatak Fakultet ostvaruje naročito preko predmetnih nastavnika i katedri.

VIII - AKADEMSKI INTEGRITET

Član 109

U cilju zaštite svih oblika akademskog integriteta Vijeće osniva Etički odbor Fakulteta.

Etički odbor ima sedam članova.

Četiri člana odbora biraju se iz reda nastavnika, dva člana iz reda studenata i jedan član iz reda zaposlenih.

Članovi iz reda studenata su, po pravilu, Predsjednik Studentskog parlamenta i Student Ombudsman.

Mandat članova Etičkog odbora je četiri godine.

Etički odbor imenuje Dekan na prijedlog katedri.

Član 110

Etički odbor može da obrazuje komisije i druga radna tijela u postupku utvrđivanja kršenja akademskog integriteta.

Član 111

Protiv odluke Etičkog odbora može se podnijeti žalba Vijeću u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Protiv odluke po prigovoru može se pokrenuti upravni spor.

Član 112

Nadležnost, način rada i odlučivanja, kriterijumi, način utvrđivanja i vrste sankcija za kršenja akademskog integriteta, studentske prevare, provjera autentičnosti završnog rada, postupak sprovođenja i procenat podudaranja rada i zaštita prava stranaka detaljnije se uređuju posebnim pravilnikom.

IX - NASTAVNICI I SARADNICI FAKULTETA

1. Zvanja saradnika na Fakultetu

Član 113

Nastavu na Fakultetu izvode nastavnici koji imaju zvanje docenta, vanrednog profesora i redovnog profesora. Osim nastavnika u izvođenje praktične nastave mogu biti uključena i lica bez zvanja.

Nastavnici na Fakultetu su nastavnici angažovani na neodređeno, određeno vrijeme, dopunski rad ili po osnovu ugovora.

Saradnici na Fakultetu su, po pravilu, gostujući, odnosno saradnici angažovani na određeno vrijeme.

Član 114

Zvanja saradnika Fakulteta su: student demonstrator, asistent-pripravnik, asistent,

Član 115

Uže naučne oblasti za koje se biraju saradnici odgovaraju nazivu predmeta iz Nastavnog plana i programa.

Član 116

Prijem nastavnika i asistenata vrši se na osnovu javnog konkursa objavljenog u medijima ili na web stranici Fakulteta.

Odluke o zapošljavanju odnosno angažovanju saradnika donosi Dekan, na prijedlog odgovarajuće katedre u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji ili potrebama Fakulteta.

Ugovor o radu sa saradnicima zaključuje Dekan.

Izuzetno, Dekan Fakulteta može bez javnog konkursa angažovati lice sa akademskim zvanjem sa druge teritorije van Crne Gore kao gostujućeg profesora, na osnovu odgovarajućeg ugovora.

Član 117

Nastavnik je dužan da održi predavanja i razgovore o pročitanoj literaturi kao i konsultacije i druge mentorske razgovore sa studentima povodom njihovih seminarских radova i drugih angažovanja u nastavnom procesu. Predavanja i druge obaveze nastavnika se odvijaju po Nastavnom planu i programu, u dogovoru sa Dekanom Fakulteta.

Saradnik je dužan da pomaže nastavniku u realizovanju programa kursa (predavanja), na način koji odredi nastavnik odnosno drugi predavač, u skladu sa Nastavnim planom i programom, i u dogovoru sa Dekanom Fakulteta.

Saradnik u nastavi ne može samostalno izvoditi teoretsku nastavu, vršiti ispitivanje i ocjenjivanje studenata.

a) Asistent – pripravnik

Član 118

Zvanje asistenta-pripravnika može da stekne lice koje je student master ili doktorskih akademskih studija i koji je je završio osnovne ili specijalističke studije sa najmanjom prosječnom ocjenom B (8,50) i koje se svojim kasnijim praktičnim radom dokazalo kao primjereno za asistenta na Fakultetu.

Prednost pri izboru ima kandidat koji je student doktorskih studija, kao i magistrant koji je izradio, odnosno objavio više stručnih radova, posebno iz oblasti za koju se bira, ima višu prosječnu ocjenu, a pogotovo iz predmeta za koje se bira, koji je studije završio za kraće vrijeme, koji je postigao bolje rezultate na postdiplomskim studijama, koji ima značajna praktična iskustva u radu u državnim institucijama odnosno u oblasti evropskih integracija, i koje zna veći broj stranih jezika od značaja za oblast za koju se bira.

Ugovor sa saradnikom, studentom na master studijama, zaključuje se na period od godinu dana, ali ne duže od četiri godine.

Ugovor sa asistentom doktorantom zaključuje se na period od tri godine, ali ne duže od sedam godina.

b) Asistent

Član 119

Zvanje saradnika - asistenta može da stekne lice koje je steklo zvanje doktora nauka.

Pored uslova iz stava 1 kandidat za asistenta treba ima smisla za nastavni rad.

Prednost pri izboru ima kandidat koji je izradio, odnosno objavio veći broj naučnih ili stručnih radova, koji je postigao bolje rezultate na postdiplomskim studijama, koji ima veće pedagoško iskustvo, koji ima značajna praktična iskustva u radu u državnim institucijama odnosno u oblasti evropskih integracija, i koje zna veći broj stranih jezika od značaja za oblast za koju se bira.

Ugovor sa asistentom koji je stekao naučno zvanje doktor nauka zaključuje se na period do pet godina.

c) Demonstrator

Član 120

U cilju selekcije budućih akademskih kadrova Fakulteta, student treće godine osnovnih studija kao i student master studija, koji posebno posjeduje radnog iskustva u institucijama države, lokalne samouprave ili međunarodnih organizacija može se izabrati za demonstratora, kao saradnika nastavnika ili asistenta u realizaciji i prezentaciji sticanja praktičnih znanja studentima.

Demonstartor postupa u skladu sa datim instrukcijama za rad sa studentima od strane nastavnika ili asistenta.

Odluku o izboru demonstratora donosi Dekan na prijedlog predmetnog nastavnika.

2. Sticanje zvanja i zasnivanje radnog odnosa

Član 121

Nastavnik se može radno angažovati na određeno vrijeme odnosno na vrijeme kraće od punog radnog vremena u skladu sa nastavnim programom.

Dekan može kao nastavnike angažovati i priznate stručnjake i naučne radnike – vanjske saradnike na osnovu posebnog ugovora.

Sa spoljnim saradnicima Fakultet sklapa poseban ugovor kojim se preciziraju međusobna prava i obaveze.

Član 122

Nastavnik i saradnici stiču zvanje i zasnivaju radni odnos u skladu sa zakonom.

Nastavnik može biti preuzet u radni odnos sa drugog fakulteta u istom zvanju, na osnovu sporazuma koji zaključuju fakulteti uz saglasnost nastavnika, a može se zaposliti i po ugovoru o radu na vrijeme kraće od punog radnog vremena.

Dekan Fakulteta zaključuje ugovor sa pozvanim naučnikom ili stručnjakom.

Član 123

Nastavnici i asistenti stiču zvanje i zasnivaju radni odnos u skladu sa opštim uslovima propisanim Zakonom o radu i posebnim uslovima propisanim Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji Fakulteta.

3. Prava i obaveze nastavnika i saradnika

Član 124

U pogledu prava, obaveza i odgovornosti nastavnika i saradnika i drugih zaposlenih na Fakultetu primenjuje se zakon kojim se uređuju radni odnosi, ako posebnim zakonom za ovu oblast nije drukčije određeno.

Nastavnici, saradnici i drugi zaposleni na Fakultetu mogu, po odobrenju Dekana, istovremeno da rade i da budu članovi organa drugog univerziteta ili fakulteta u zemlji ili inostranstvu, koji obavljaju istu ili sličnu obrazovno-naučnu djelatnost, bilo po osnovu radnog (osnovnog ili dopunskog) ili drugog ugovornog odnosa.

Rad na drugom univerzitetu ili fakultetu ne smije ugroziti kvalitet i potrebni obim rada na ovom Fakultetu.

Povreda odredbe stava 3 ovog člana smatra se razlogom za prestanak radnog odnosa, odnosno drugog ugovornog odnosa.

Član 125

O pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima nastavnika, saradnika i drugih zaposlenih na Fakultetu odlučuje Dekan Fakulteta.

Na odluku Dekana može se uložiti žalba Upravnom odboru.

Odluka Upravnog odbora je konačna.

Član 126

Nastavnik koji je zaposlen sa punim radnim vremenom na Fakultetu u okviru 40-časovne radne sedmice ostvaruje sve oblike obrazovnog i naučnog rada utvrđene nastavnim planom.

Saradnik koji je zaposlen sa punim radnim vremenom na Fakultetu u okviru 40-časovne radne sedmice izvodi vježbe, kolokvijume i druge oblike nastave.

Izuzetno u izvođenju vježbi asistentima i saradnicima mogu pomagati studenti demonstratori.

U okviru 40-časovne radne nedjelje nastavnik i saradnik koji je zaposlen sa punim radnim vremenom na Fakultetu obavlja 20 časova svih oblika nastave.

Nastava se u smislu stava 3 ovog člana ostvaruje: predavanjima, vježbama, seminarima, konsultacijama, mentorskim radom, naučnim radom u okviru priprema za časove neposredne nastave i ispita.

Za svaku studijsku godinu donosi se raspored obavljanja nastave za sve nastavnike i saradnike.

U slučaju posebnih nastavnih potreba Dekan Fakulteta može donijeti rješenje o preraspodjeli radnih obaveza nastavnika i saradnika.

Član 127

Nastavniku prestaje radni odnos na kraju studijske godine u kojoj je ispunio uslove za starosnu penziju osim ako sam predloži da se produži njegov radni odnos i sa time se saglasi Upravni odbor Fakulteta.

Član 128

Profesor u penziji odnosno spoljni saradnik može obavljati nastavu i ispitivati na osnovnim i postdiplomskim studijama, biti mentor ili član Komisije za odbranu završnih radova.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 129

Ovaj Statut stupa na snagu 8 dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Fakulteta.

Stupanjem na snagu ovog statuta prestaje da važi Statut FDES-a donijet 2005. i 2014. godine sa donijetim izmjenama i dopunama.

Predsjednik Upravnog odbora

Srđan Blažić